GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 104.

W NIEDZIELĘ DNIA 30. GRUDNIA 1798.

Z Włoch d. 13. Grudnia.

Podług wiadomości z Medyolanu pod d. 3. t. m. wszystko tam iest i w całey rzeczypospolitey Cysalpińskiey w woiennym poruszeniu Dyrektoryat stosownie do wyroku ciała prawodawczego wystawił i urządził, procz stoiących iuż na żołdzie rzeczypospolitey Cysalpińskiey legionow Polskich i 2 półbrygad Cysalpińskiego woyska, narodową gwardyą. Na ten koniec będzie w 11 departamentach tey rzeczypospolitey, które 3.384 513 dusz ludności wynoszą, z nieżonatych ludzi od 18 do 26 lat 9000 rekrutow przez los wybranych, i nayostrzeysze kary wyznaczono na tych, którzyby się od rekruta usuwali lub na tych, którzyby im do tego dopomagali. Lecz mimo tego uchodzi bardzo wiele młodzieży przed rekrutem z Brescia, Bergamo i innych pogranicznych mieyśc.

Poruszenia i trwoga bardziey się ieszcze powiększyły, gdy jenerał Joubert d. 30 listopada oznaymił, że nieprzyiacielskie kroki przeciw rzeczypospolitey Rzymskiey iuż d. 26 listopada się zaczęły, ponieważ dwie kolumny woysk krola Neapolitańskiego iedna aż do Terni, druga do Fermo na drodze do Ankony postąpiły. — Od tego momentu wszystkie Cysalpińskie woyska idą na granice, i d. 1 t. m. wzięto w Medyolanie 600 koni w rekwizycyą, dla zawiezienia artylleryi, ammunicyi i innych potrzeb do armii.

Neapolitańskiemu ministrowi w Medyolanie, kawalerowi Micheroux, kazano we 24 godzin wyiechać.

Nadeszła d. 2 grudnia do Genui wiadomość o pokazaniu się przed Livornem Angielsko Portugalskiey flotty i ozaięciu przez Neapolitańskie woyska tego miasta, przy którey odebrano razem deklaracyą admirała Nelson, że wszystkie porty Liguryyskiey rzeczypospolitey są w stanie oblężenia, i że wszystkie tam płynące o-

kręty za dobre zdobycze uważane bydź maią, sprawiła powszechną trwogę, z właszcza że Golfo di Venere z strony lądu bez wszelkiey obrony zostaie i łatwo attakowanym bydź może, tudzież iż stoiące na brzegach Genui 2 bataliony Francuzkiego woyska inne przeznaczenie od jenerała Joubert odebrały. W tym położeniu rzeczy osądził dyrektoryat Liguryyski za potrzebne oddać Francuzkiemu jenerałowi Lapoype nad Francuzkiemi w tey rzeczypospolitey stoiącemi i Liguryyskiemi woyskami jeneralną kommendę, i zupełnie się pod obronę Francyi poddać. D. 2 grudnia posłał dyrektoryat z tego powodu następuiące poselstwo do ciała prawodawczego:

"Obywatele Reprezentanci! Teraźnieysze okoliczności Włoch, a istotniey Liguryyskiey rzeczypospolitey, która w każdym momencie od iakiegokolwiek nieprzyiacielskiego mocarstwa, w którymkolwiek punkcie attakowaną bydź może, przekonały dyrektoryat, iż dla publicznego bespieczeństwa dogodnym będzie oddać Liguryyskie woyska pod kommendę Francuzkiego dywizyynego jenerała Lapoype, który względem maiących się przedsięwziąść działań umowi się z woiennym ministrem, a ten z dyrektoryatem. Dla przekonania nas o pożytku tego nadzwyczaynego śrzodka nie mało się nota sprawuiącego Francuzkie interessa, obywatela Bellville przyłożyła, który nam donosi, iż to iest także życzeniem kommenderuiącego we Włoszech Francuzkiego jenerała Joubert, który rozumie, iż złączenie Liguryyskich i Francuzkich woysk pod kommendę iednego jenerała, wiele się przyłoży do ułatwienia śrzodkow obrony, iakich okoliczności wymagać mogą. Stosownie więc do tego przedsięwziął dyrektoryat rezolucyą o którey rozumie się bydź obowiązanym uwiadomić ciało prawodawcze."

Ciało prawodawcze nie tylko, że ten śrzodek pochwaliło, ale nadto na drugie poselstwo dyrektoryatu upoważniło go, aby zaciągane na rzeczpospolitą Francuzką u kupcow Liguryyskich na 3 miesiące 800,000 liw. zaręczył i dobra narodowe w zastaw oddał.

Z uwiezionych niedawno przez Tunetańskich korsarzy z wyspy S. Piotra w Sardynii osób, zostali w Tunis Duński i Hollenderski wice konsul Mongardino, Cesarski i Raguzański wice konsul Plaisan i kilku innych wice konsulow z ich żonami na wolność puszczeni i do Sardynii odesłani; ale wszystkich ich służących, iako też inne osoby i zabrane im rzeczy musieli zostawić. Za uwolnienie reszty żąda bey za każdą głowę po 338 cekinow.

Z Frankfurtu d. 12. Grudnia.

Między woyskami Francuzkiemi przy Homburg, &c. widać wiele poruszenia. Przy Limburg ma korpus z 10,000 woyska stanąć. Z Moguncyi wiele idzie prochowych wozow i armat za Ren. Dla odwożenia nowych rekwizycyonistow na prawy brzeg Renu, których po większey części do Moguncyi ściągaią, iest co dzień między Niddą i Laną 1500 fur w rekwizycyi.

D. 8 t. m. ładowny dobrze żywnością z Trewirskiego statek, mimo naywiększego Francuzow ognia, wszedł szczęśliwie do Ehrenbreitsztein. — Na seymie Rzeszy wnoszono, podług tuteyszych pism, iż ie-

żeli do woyny przydzie, aby Rossyyskim posiłkowym woyskom wolno było na ziemię Rzeszy wniyść.

Jenerał Jourdan przeniosł swoią głowną kwaterę do Strasburga. — W Würzburg zakładaią magazyny dla 5000 Cesarskiego woyska. W okolicach Bregentz zakładaią Cesarscy wielkie szance. — Zasłużony nasz ławnik i senator P. Szweycer, teraz deputowany w Rasztadt, otrzymał od Cesarza Jmć konsyliarstwo Rzeszy. — Mowią tu że Krol Sardyński z Turynu wyiechał. — W Mitawie umarł znany pisarz, konsyliarz Schultz.

Z Paryża d. 7. Grudnia.

Rozumią tu teraz, iż pożar woyny w krotce się daley iak przeciw Neapolowi i Sardynii rozciągnie. — Tuteysze poselstwo iednego wielkiego Niemieckiego dworu miało żywą z dyrektorem Rewbell rozmowę, w którey ten powiedział mu: Deputacya w Rasztadt chce z nieszczęścia, które Francyą apotkało korzystać i nawet go nadużyć. Trzymaią Francyą za tak osłabioną, że się przeciw nowey koalicyi niepotrafi obronić; lecz rzeczpospolita potrafi się przeciw całey spiknioney Europie oprzeć.

Słychać iż dwoch naszych ministrow maią odstać. — 5000 Francuzkiego woyska miało iuż w Toskańskie do Pistoia wchodzić. Całą naszą we Włoszech siłę rachuią teraz naymniey 150,000 ludzi. — Wiadomość o rozpoczęciu nieprzyiacielskich krokow króla Neapolitańskiego nadeszła tu przez 4 kuryerow. — Poseł króla Sardyńskiego iest w swoim mieszkaniu aresztowany i iego papiery będą przeyrzane.

Z Baiony piszą, że pogłoska o wzięciu Minorki przez Anglikow zupełnie iest nieprawdziwa. Angielska flotta pokazała się prawda przed tą wyspą, lecz na iey przyięcie była wszelka gotowość, i tagdy nic nie wskurawszy odeszła, rozumią, że przeciw wyspie Elbie.

Hiszpańska flotta, iak piszą, wyszła z Kadyx na morze; ma ona bydź 22 liniowych okrętow mocna i kilka fregat.

Powietrzny żeglarz Blanchard doniosł radzie 500, że dawniey miał 1200 liw. pensyi, ale od 9 lat nie iest mu wypłacona; prosi więc, aby mu tę zaległość kazała wypłacić. Prożbę tę odesłano do dyrektoryatu.

Znany Marchena iest tu aresztowany i ma bydź do Rochefort wyprowadzony. — Sławny muzyk Piccini z Neapolu tu przybył. — Nowe dzienniki Swiatło i le Fanal są zakazane.

Z Szwaycaryi d. 6. Grudnia.

Dziennik urzędowy, który w Lucernie wychodzi, mieści w sobie następuiący artykuł pod d. 5 t. m.

"Dyrektoryat Helwecki odebrał urzędową wiadomość, że woyska Neapolitańskie attakowały jenerała Championnet; lecz Francuzi okazali od dawnego czasu, że nie można bezkarnie attakować republikanow."

Z Hagi d. 11. Grudnia.

Kommunikacya w Belgii iest znowu zupełnie przywrocona i wszystkie niedostaiące Francuzkie poczty nadeszły. Insurrekcya zdaie się iuż tam do końca zbliżać. Buntownicy są w lasy wpędzeni, zkąd ieszcze niekiedy wycieczki czynią. Jenerał Collaud karze surowo Francuzkich żołnierzy, którzy się po wsiach dopuścili rabunku. Jenerał Beguinot poiechał do Paryża. Z wewnątrz Francyi bar-

dzo wiele młodzieży z popisu wiennego przechodzi do Mogunckiey armii.

Z Paryża d. 7. Grudnia.

D 4 t. m. rozdawano z wielką uroczystością na sali oper uczniom muzyki nadgrody. Przypatrywaczow bardzo się wiele znaydowało Dyrektorowie, ministrowie, członki narodowego instytutu, konstytucyyne władze Paryża, zagraniczni uczeni i jeneralny sztab 17 półbrygady byli na tey uroczystości przytomnemi, na którey minister wewnętrzny w paradnym stroiu prezydował. Obok niego siedział Dupont de Nemours teraźnieyszy prezydent narodowego instytutu. Merlin i Leveiller-Lepeaux siedzieli w obywatelskich sukniach między członkami tego towarzystwa. Uczniowie, którzy odbierali nadgrody grali przedziwny koncert. Minister wewnętrzny miał potym mowę o wpływie i użytku muzyki względem republikanckiego rządu. Między słuchaczami znaydował się szanowny starzec Piccini, sławny muzyk, który dopiero z Neapolu tu przybył, i skromnie w kąciku siedział, gdy od uczniow muzyki poznany i w tryumfie na teatr wprowadzony został. Na teatrze rozdawał sam minister wewnętrzny nadgrody, które się z laurowych gałązek, instrumentow i not składały.

Z Rouen piszą pod d. 3 t. m. co następuie: "Od kilku lat obrocono tu bywszy kosciol S. Leona na fabrykę saletry. Ile nierostropna rzecz była podobną fabrykę w śrzod miasta zakładać, oswoiono się iednak przez przyzwyczaienie z wynikaiącym ztąd niebespieczeństwem. Wczoray zawaliło się od iednego razu całe sklepienie kościoła; zawalenie to nie trwało więcey nad iednę minutę. Przyległe przy kościele domy zostały iego zwaliskami po większey części zgruchotane. Przez niepojęte szczęście żaden iednak człowiek nie był w tym zdarzeniu raniony. Zawalenie grobow pociągnęło za sobą obalenie kościoła."

Dyrektoryat wyznaczył 80 letniey i do nayświększey nędzy przywiedzioney aktorce Dumesnil roczną pensyą 1200 liw.

Bey Trypolitański sprzeciwił się rozkazowi W. Sułtana wydania woyny Francuzom. — Obywatel Trouvé, który iako Francuzki poseł do Stuttgard idzie, znayduie się iuż z Medyolanu do Paryża w drodze. — Ob: Faypoult idzie znowu na posła do Genui. — Powietrze mamy tu bardzo łagodne.

Wiele listow przybyłych z Alexandryi wspominaią o wielkiey liczbie pik i szpad starannie chowanych w wieży, która nad nowym portem Alexandryi panuie. Stara forma tey broni i rożne święt bliwe napisy, które się na niey znayduią, oznaczaią, że ona do Francuzow należała, którzy usiłowali niegdyś pod przewodztwem S. Ludwika zdobyć ziemię świętą.

Redaktor czyni mocne zastanowienia nad mową króla Angielskiego przy otwarciu parlamentu. — Przy iednym szuanie którego w zachodniey Francyi rozstrzylano, znaleziono papiery, które dowodzą, iż chcieli nieiakie urządzenie cywilne i woyskowe między sobą zaprowadzić.

Z Wenecyi d. 30. Listopada.

Jenerał artylleryi Xżę Oranii przybył do Padwy, i ma nad armią Cesarską we Włoszech po śmierci jenerała Wallis obiąć kommendę.

Odebrali śmy tu wiadomość, że ieden korsarz Francuzki zabrał pod naszemi brze

gami okręt Turecki, ładowny zbożem, i że drugi korsarz tego narodu zabrał Neapolitański okręt. Natychmiast kazano wyyść kilku galerom i innym statkom woiennym dla zabespieczenia żeglugi w naszych stronach. Pod arsenałem naszym będzie teraz pierwszy woienny Cesarski okręt z warsztatu zrzucony.

Z Bruxelli d. 9. Grudnia.

Woyska ścigaią wszędzie insurgentow: ostatni mieli sobie obrać położenie, z którego nie można ich będzie bez stoczenia bitwy wyprzeć. — Rząd zdaie się obawiać, aby Angliey w którym mieyscu nie wylądowali, bo linia rozciągaiąca się od Antwerpii aż do Dunkierki została wzmocniona.

Dyrektoryat wykonawczy wydał wyrok, w ktorym administracyom i kommissarzom nakazuie, aby w całey swoiey rozściągłości wykonały dwa wyroki względem Cesarskich officyerow znaduiących się iuż w Belgii, lub usiłuiących powrocić.

Z Bazylei d. 4. Grudnia.

Dnia 30 listopada została w Lucernie zawarta i podpisana przez ministra pełnomocnego Francuzkiego Perrochol i obywatela Begos, ministra zagranicznych związkow, ugoda, którey iest takowa treść: " Helwecya dostawi Francyi z 18,000 ludzi złożone korpus posiłkowego woyska. Francuzka rzeczpospolita będzie go swoim kosztem w Helwecyi rekrutowała. Nie będą do niego tylko ludzie z ochoty przystaiący przyymowani. Każdy żołnierz i podofficyer dostanie na rękę 24 liw. i każdy z nich może się na dwa lub cztery lata zaciągać. Korpus to będzie podzielone na 6 półbrygad od 3000 ludzi każda. Szef brygady będzie miał rangę pułkownika. Wszyscy szefowie brygad, kommendanci batalionow i kapitanowie będą przez dyrektoryat mianowanemi. Każdy żołnierz i podofficyer dostaną od rzeczypospolitey Francuzkiey darmo mundur w kolorach Szwaycarskich. Rzeczpospolita Francuzka wskaże przeciw komu te woyska będą użyte. Żołd zacznie się gdy iedna część korpusu stanie na oznaczonym mu mieyscu. Przewinienia przeciw karności i wszelkie inne występki będą karane przez trybunały Helweckie. Rząd Francuzki opatrzy te woyska na rok w żywność w Helwecyii. Żaden żołnierz, ani kompania, ani batalion nie mogą bydź wcielone do woysk Francuzkich. Rząd Francuzki nakłoni iedne z przymierzonych rzeczypospolitych do wzięcia tego korpusu na swoy żołd, skoro nie będzie potrzebnym.,,

Z Rasztadt d. 11. Grudnia.

Na wczorayszey 83 sessyi deputacyi naradzono się względem ostatniey noty Francuzkich ministrow. Ministrowie Badeński, Darmsztadtski, Moguncki, Würzburski, Frankfurtski i Augszpurgski głosowali za przystąpieniem do Francuzkiego żądania i przyięcia ich ultimatum. Ministrowie zaś Austryacki, Bremeński (Hanowerskij) i Saski oświadczyli się żywo przeciw wszelkiemu dalszemu uleganiu. Gdy dnia 10 z większości głosow konklusum ułożone zostało, odwołuiąc się Austryacki, Saski i Bremeński ministrowie do swoich poprzedniczych głosow, protestowali się uroczyście, że do tego konklusum i zawartych w nim ulegań, iako też do wynikaiących z niego wszystkich następnosci wcale nie należą, i to sobie waruią.

Poselstwo krola Pruskiego podało d.

ią ieszcze przed sessyą notę deputacyi Rzeszy, w którey ieszcze względem wyspy Buderich niektore przełożenia czynią.

Deputacya Rzeszy ułożyła takowe konklusum:

I. Deputacya Rzeszy sądzi, iż wspolnie z ministrem pełnomocnym J. C. Mci powinna na głowną notę legacyi Francuzkiey pod d. 16 frimaire (d. 6 grudnia) w tym sposobie odpowiedzieć:

" Deputacya Rzeszy wyczytała z słusznym żalem w głowney nocie ministrow pełnomocnych Francuzkich pod d. 16 Frim: (6 grudnia) powtorne obwinienie, iako by ona przez sztukę dwoistego tłomaczenia starała się trudności wzniecać i odwłoczyć pokoy, gdy przeciwnie przekonaną iest u siebie o swoim nieprzerwanym, szczerym i żywym usiłowaniu do doyścia do prędkiego i pewnego pokoiu, którego się dosyć drogo dokupiła i iedynie się tym zatrudniała aby zmieyszyć massę utrat Rzeszy. W pocieszaym tym zapewnieniu poddaie pod sąd wspołczesnych i potomności swoie postępowanie. Dzieło pokoiu tak iuż daleko zaszło, iż w całym rzędzie przedmiotow, o które ieszcze rzecz idzie nie zna żadnego, względem którego by można było zerwać negocyacye, owszem porozumiano się iuż z legacyą Francuzką względem wszystkich punktow stosownie do pierwszey podstawy, wyiąwszy ieden emigracyi, aż do niektórych życzeń, pytań i odmian przydatnych.

" W takim stanie negocyacyi oświadczyli teraz ministrowie pełnomocni rzeczypospolitey Francuzkiey swoie noty pod d. 12 Vend: 21 i 23 Brum: 3 i 6 Frim: iako ultimatum swoiego rządu i żądaią na to kategoryczney i zaspakaiaiącey odpowiedzi.

" Co się tyczy dopiero wspomnionego i dotąd wsprzeczce będącego względem emigracyi punktu, przekonywa się deputacya ze wszystkiego co dotąd od Francuzkich ministrow powiedziane było, iż względem ustaw o emigracyi i przystosowaniu ich zasad nie można się zgodzić; gdy iednak pełnomocni ministrowie rzeczypospolitey Francuzkiey zapewnili w swych poprzednich notach, iż mogą się wszelako znaleść sposoby i drogi dla Niemcow, za których się tak mocno uymuią, do zachowania ich osob i ich maiątkow, przyymuie deputacya to zapewnienie, i spodziewa się po sprawiedliwości rządu Francuzkiego, iż pomimo zawartych powodow w poprzednich ich notach, a nadewszystko w nocie d. 6 t. m. przedsięweźmie sprawiedliwe i skuteczne środki, do zasłonienia ich od wszelkiego gwałtu mieyscowych zwierzchności.

" Względem reszty artykułow zawartych w notach d. 12 Vendemiaire (d. 3 października) d. 21 i 23 Brum: (11 i 13 listopada) i d. 3 i 16 Frimaire (23 listop: i 6 grudnia) życzyłaby sobie deputacya była porozumieć się wprzod i wytłomaczyć, gdzieby ieszcze potrzeba zachodziła, lecz gdy pełnomocni Francuzcy ministrowie i względem tych punktow kategorycznego przystąpienia do ich ultimatum wymagaią, widzi się zatym przez ninieyszą notę bydź przymuszoną do takowego przystąpienia, i oświadczenia, iż odtąd przyymuie ich ultimatum we wszystkich iego artykułach, i zezwala, aby potrzebne ieszcze przy niektórych punktach oznaczenia i obiaśnie-

nia dopiero przy zupełney redakcyi traktatu pokoiu dodane były.

" Gdy przez to kategoryczne oświadczenie deputacyi Rzeszy, naywiększe zawady do zawarcia prędkiego pokoiu zupełnie uprzątnione zostały, spodziewa się deputacya, iż stotownie do dawnieyszych obietnic, los zaiętego kraiu prawego brzegu Renu odtąd ile możności będzie ulepszony, a szczegulniey nałożone świeżo kontrybucye i rekwizycye iak nayśpieszniey cofnione zostaną. „

II. Na drugą notę względem opatrzenia w żywność fortecy Ehrenbreitsztein, rozumie deputacya, iż złącznie z pełnomocnym J. C. Mci ministrem powinna odpowiedzieć legacyi Francuzkiey w tey osnowie:

" Pełnomocni ministrowie rzeczypospolitey Francuzkiey odwołali się w ostatniey swoiey nocie pod d. 16 Frimaire (6 gru !:) względem opatrzenia w żywność fortecy Ehrenbreitsztein do swoich poprzednich not, i iako zasadę teraźnieysze położenie negocyacyi przytoczyli. Lecz gdy się to położenie teraz, podług dzisieyszey głowney noty, na życzenie legacyi Francuzkiey przemieniło, nabieraią przywiedzione w podanych w tey mierze notach, gruntujące się na naturze zaszłych związkow powody, nowey wagi, i deputacya Rzeszy spodziewa się z pewnością, iż pełnomocni ministrowie rzeczypospolitey Francuskiey dadzą w tey mierze prędką i zaspokaiaiącą odpowiedź. „

Cesarska kommissya oddała dzisiay obydwa te konklusum z przydanemi swemi notami legacyi Francuzkiey.

Z Medyolanu d. 4 Grudnia.

Dnia 23 listopada weszła armia Neapolitańska na ziemię rzeczypospolitey Rzymskiey. Tak zaś szypko szła, że d. 27 iedna kolomna znaydowała się iuż w okolicach Terni (miasta Xtwa Spolettu, o mil 18, na północ od Rzymu). Inna kolomna, która zmierzała ku Ankonie, stanęła d. 29 w Fermo (o 13 mil od Ankony, a 40 od Rzymu). Nie wiadomo co się działo w czasie tego szypkiego marszu; lecz zdaie się, że woyska Francuzkie nie cofały się od d. 23 do 27 bez walki. Następuiące dwa listy jenerała Championnet do jenerała Joubert daią poznać co się późniey działo.

Z głowney kwatery Terni d. 8 Frimaire (28 listopada).

" Doniosłem Ci, Kochany Jenerale, iż byłem we wszystkich punktach od armii Neapolitańskiey attakowany. Dnia 7 (27 listopada) nieprzyiaciel chciał mi odciąć cofnienie się do Ankony: kolomna od 4000 piechoty i 800 iazdy, maiąca 8 armat, attakowała w położeniu Terni jenerała Lemoine. Dywizya jenerała Lemoine składała się z 97 półbrygady i z 1 batalionu 64 poł brygady bez artylleryi. Attak zaczął się o godzinie 8 z rana; około południa bito się bardzo blisko. Po żywym ogniu z ręczney broni, rozkazał jenerał Lemoine poyść na bagnety, i nie wyszło godziny zabraliśmy 1 jenerała 15 officyerow i przeszło 400 ieńcow, 8 armat, 8 wozow ammunicyynych i sprzętow obozowych przeszło na 4000 ludzi. „

Z Macerata d. 10. Frimaire (30 listop.) o godzinie 2. popołudniu.

" Przybyłem tu w tym momencie, Kochany Jenerale, i dowiaduię się, że Neapolitańczykowie zostali przy Fermo pobici: 25 armat, 2 chorągwie i 400 jeńcow znayduie się w naszych ręku. Udaię

się do głowney kwatery do Rusca, zkąd ci doniosę o szczegułach.

Podpisano *Champinnet.*

Partykularne uwiadomości donoszą o poźnieyszey bitwie, która daleko ważnieysza i bardziey decyduiąca była, iak te poprzednie; lecz nic ieszcze o niey pewnego nie wiemy.

Obywatel Sucy, kommissarz jeneralny przy armii Egipskiey, przybył do Ankony, gdzie odbywa kwarantynę. Był on w bitwie z Mamelukami w rękę raniony i powraca do Europy dla poratowania swego zdrowia. Mówią, iż zapowiada prędki powrot jenerała Buonapartego, ale nie wiadomo czy z rozkazu rządu, czy sam z siebie powroci.

Z Werony d. 3 Grudnia.

Dowiaduiemy się, iż Francuzi 3 mosty zarzucili na Adydze, to iest: przy Portiol, Rovere i Ostiglia, dla przeprowadzenia woyska na drugi brzeg tey rzeki.

Jenerał Xżę Oranii iest tu spodziewany, będzie czynił rewią nad woyskami.

Z Bryn d 26. Grudnia.

Potwierdza się, że Weyr basza Belgradzki i rządca Serwii, Mustafa, na nowo Beglerbeyem Romelii mianowany został. Wyniesienie to nie przypadło mu iak mowią, do smaku, gdyż urząd ten między innemi powinnościami, obowięzuie go do wyyścia w pole przeciw Pasman Oglu, czego on i tak się dawniey donosło, chciał by wszelkiemi sposobami uniknąć, ponieważ idzie mu o głowę, aby iey czy tym, czy innym sposobem nie utracił. Mustafa dokłada przeto wszystkich sposobow, aby się mogł od tego nowego urzędu uwolnić, a dla zyskania sobie lucu, chsiypuie teraz dobrodziejstwy mieszkańcow Serwii, ktorzy dawniey pod iego despotyzmem cięzko ięczeli. Opatruie Serwią i Bośnią obficie w wszystkie potrzeby żywności, i spodziewa się przez to nakłonić lud do żądania u wysokiey Porty głośno i skutecznie o zatrzymanie go na rządztwie Serwii.

Pasman Oglu posuwa się podług naynowszych stamtąd wiadomości, co raz daley w Moldawią i Wołoszczyznę, i zdaie się, że wszystkie kopalnie solne w tamtych okolicach opanował, ponieważ mieszkańcy Bośnii, Serwii i poczęści iuż w Bulgaryi wielki niedostatek tego produktu cierpią. Basza Mustafa upraszał przeto jeneralney Cesarskiey Zemlinie kommendy, aby tam znaczną kwotę soli zakupić mogli.

Z Bazylei d. 8. Grudnia.

Dnia 28 listopada w wielkiey radzie u Lucern względem uchodzącey z kraiu młodzieży rapport, i postanowiono rezolucya, ktorey iest takowa treść: Wszyscy uszli młodzieńcy maią w 6 tygodniach do kraiu powrocić, a w przeciwnym razie utracą prawo obywatelstwa i rodzice ich muszą innego stawić; ci ktorzy się w obcą zaciągną służbę będą na 10 letnie kaydany skazani; fałszywi werbownicy będą śmiercią ukaranemi; żaden młodzieniec nie dostanie paszportu do wyiazdu, wyiąwszy ieżeli municypalność iego mieysca zaświadczy potrzebę iego wyiazdu i sposob myślenia; kto bez takowego zaświadczenia z wolności &c. wyyść chce, otrzyma paszport okazuiący, iż na wieki z swoiey oyczyzny iest wyrzucony, imię iego będzie w czarną xięgę zapisane i całey Helwecyi oznaymione.

DODATEK

DO № 104

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 30 Grudnia 1798.

Z Rasztadt d. 12. Grudnia.

Legacya Francuzka oddała dzisiay pełnomocnemu J. C. Mci ministrowi odpowiedź na ostatnią notę deputacyi Rzeszy pod d. 10 t. m. Oto iest iey osnowa:

" Niżey podpisani pełnomocni ministrowie rzeczypospolitey Francuzkiey do negocyowania z Rzeszą Niemiecką, odebrali notę deputacyi, która im dnia 21 frimaire (11 grudnia) przez pełnomocnego Cesarskiego ministra oddana była.

" I. Nie chcą odwłoczyć przyiemnego uczucia, iakie doświadczyli, widząc, iż zaufanie ich w rostropności i oświeconey ludzkości deputacyi Rzeszy nie było zawiedzione: przyymuią z ukontentowaniem iey oświadczenie, że przystaie na sprawiedliwe i ostatnie propozycye ich rządu, wyrażone w ultimatum d. 16 t. m. (6 grudnia) i w poprzednich do niego ściągaiących się notach; deputacya Rzeszy niech będzie więc pewną, iż wszystkich sił przyłożą, aby teraźnieyszy stan rzeczy obrócił się na pożytek obydwoch kontraktuiących stron.

" Gdy za przystąpieniem formalnym i zupełnym do rzeczonego ultimatum, treść pierwszey zasady negocyacyi iest zupełnie ugodzona i postanowiona, nie wypada teraz iak zatrudnić się przystosowaniem uznaney zasady wynadgrodzenia przez sekularyzacyą, co iest konieczną i nieodzielną częścią od przyszłego traktatu, który negocyatorowie z obydwoch stron powinni uzupełnić. — Przedmiot ten, który będzie w tym samym widoku dobra ogulnego, który doprowadził negocyacyą do tak zaspakaiaiącego punktu, robiony, potrzebnie aby się nad nim zastanowić nim będzie do rozstrząsania podany; wszelako niżey podpisani spodziewaią się podać w krótce swoie w tey mierze propozycye deputacyi Rzeszy, która rownie iak oni, biorąc miarę, iaki obrot interessa wzięły, powinna się cieszyć, iż będzie prędko i w iedności ułatwiony.

II. Rzeczeni ministrowie zapewniają teraz deputacyą Rzeszy, iż natychmiast doniosą swemu rządowi i zaraz iego polecą uwadze iey życzenia i żądania względem teraźnieyszego położenia Niemieckiego brzegu, a szczegulniey względem Ehrenbreitsztein i nowych kontrybucyy. Rzeczpospolita Francuzka, która umie prowadzić woynę, kiedy niesłuszna napaść postawi ią w stanie prawey obrony, okaże w tym momencie, czyniąc wszelkie ulzenia, iakie tylko w tym stanie rzeczy bydź mogą, iak daleko ceni pokoy i iak daleko ufa spokoynemu oświadczeniu deputacyi Rzeszy. „

W Rasztadt d. 22 Frimaire (12 Grudnia) roku 7 rzeplitey Francuzkiey.

Bonnier. Jean Debry. Roberjot.

Ministrowie Francuzcy donieśli wczoray rożnych dworow ministrom, iż rzeczpospolita Francuzka deklarowała woynę krolom Neapolitańskiemu i Sardyńskiemu.

Z Lucerny d. 10 *Grudnia.*

Wczoray odebrał Helwecki dyrektoryat z Medyolanu przez nadzwyczaynego kuryera od jenerała Joubert wiadomość, że krol Sardyński z rozkazu dyrektoryatu Francuzkiego z godności tronu złożony został. Wszystkie zaś woyska bywszego tego króla muszą się niebawnie do armii Francuzkiey przyłączyć.

Z Kolonii d. 11. *Grudnia.*

Insurgenci Belgiccy, którzy się między Diest i Hasselt zebrali, zostali d. 7. t. m. zupełnie pobici, iak z następuiącego listu jenerała Collaud do jenerała Jacobé, kommenderuiącego w Kolonii, wyczytać można. List ten datowany iest z Bruxelli d. 18 Frimaire (8 grudnia). " Z naywiększym ukontentowaniem donoszę Ci, Obywatelu Jenerale, że kolomny składaiące się z 66 połbrygady i 20tey strzelcow konnych, które wysłałem d. 14 (4) pod rozkazami jenerała Jardon i jenerała adiutanta Lacroix z Lowanium, doścignęły buntowników przy Hasselt. Woyska te attakowały ich z taką natarczywością, iż byli przymuszeni cofnąć się w nieporządku do miasta: attak rozpoczął się na nowo; buntownicy zrobili wycieczkę, lecz zupełnie porażonemi i pomięszanemi na drodze do Tongres zostali, tak iż 700 zostało ich na placu, nie rachuiąc 800 ranionych i 100 poymanych. Droga przeszło na milę wciąż była zasłana ich zwłokami. Reszta buntownikow porzuciła broń. Zabrano im skarby, bagaże, wiele skrzyń i chorągwi, między któremi iedna z czerwonym krzyżem była. Wiele Xży poznano między zabitemi. Sławny wodz buntowników de Rouxmiroire i wiele innych zostało wzięrych. — Rozumiem, iż po takiey lekcyi będą spokoynemi. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano *Collaud.*

DONIESIENIA

Od Ces. Kr. dobr rządowych administaryi w Krakowie dnia 15 *Grudnia* 1798.

Dnia 20go marca roku przyszłego będzie woytostwo w Opoczny, cyrkule Konskim w C. Kr. dobr rządowych administracyi w Krakowie o 9tey godzinie przed południem przez licytacyą na trzy lata w aredę puszczone, i summa 725 zło. ryn. za cenę fiskalną wywołana.

Konkurenci maią 10tą część summy pierwszey wywołania iako wadium do rąk kommissyi licytuiącey ieszcze przed licytacyą złożyć razem kaucyą, ktoraby za przyiętym uznana bydź mogła, przystawić.

Judicium advocatiale & scabinale civitatis Casimiriæ qua ad pertractandam substantiam post demortuum Joannem Martinum Freudenberg Pharmacopæum in Końskie derelictam, & prothocollo per inclytum Cæsareo Regium officium Circulare Konsense in die 9 Junii anno currenti assumpto consignatam, per Excelsum Cæsareo Regium Galiciæ Occidentalis universale appellationum tribunal delegatum, Creditoribus jusque aliquod vel interesse ad substantiam dicti Joannis Martini Freudenberg habentibus & prætendentibus ac singulariter fratribus Bergmanem Vratislaviæ com morantibus præsenti edicto notum reddit. Quomodo Domina Freudenberg in Offendorff Ducatus Hannoveriæ cohabitans fatis cessi Joannis Martini Freudenberg Pharmacopi in civitate Końskі soror germana per judicium suum substantiæ Freudenbergovianæ sub hodierno pro Hæredissa sit declarata, & edicto ad judicium suum quatenus sub termino 90 dierum a hodierna die computando, declarationem suam de adeunda cum vel sine beneficio legis & inventarii hæreditate eo certius in judicio suo exhibeat quo secus elapso termino hoc, silentium pro renuntiatione ad Jus hæreditatis haberetur adcitata extiterit. Quosvis itaque Creditores Jusque aliquod vel prætensionem ad Substantiam fatis cessi Joannis Martini Freudenberg habentes & prætendentes & præsertim Fratres Bergmany Vratislaviæ morantes inviat, ut hi sub termino 90 dierum a dato præsentium computando de Advocato ad Jurium suorum dedictionem hic loci constituendo provideant & Prætensiones suas debite coram Judicio suo liquidari faciant. Signatum in Consilio Judicii die 15 Xbris 1798 Anno.

Joannes Dobrzański, Judicii Præses mp.

Ex Consilio Judicii Advocatialis & Scabinalis Civitatis Casimiriæ.

Vincentius Paczkowski Notarius.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem Panu Kaźmierzowi Młodeckiemu: że Pan Leo Hużyński u sądow tych o summę 60 czer: zł. i wyznaczenie exekucyi, żałobę na niego podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. Kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż Panu Młodeckiemu, Patrona tuteyszego Spyteckiego, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym procefs ten, podług ordynacyi sądowey, rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upominai się: ażeby dnia 6 marca 1799 roku o godzinie 9 z rana do Proceſsu ustnego sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi. Gdy inaczey wszelką niedogodność, z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. praw, sam sobie przypisać winien będzie.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlach: Krakow: Galicyi zachod. w Krakowie d. 5 Grudnia 1798.

Elsner.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Kajetanowi i Jozefowi Sierakowskim: że zastępca masy krydalney po ś. p. Jozefie hrabim Ankwiczu Pan adwokat Wolicki u sądow tych o zdanie rachunkow od dnia 29 kwietnia 1783 roku z Prowentow, z Kamieniey tu w Krakowie znayduiącey się do masy krydalney należącey, pobieranych, żałobę na nich podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, imże patrona tuteyszego Pana Zarzeckiego z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z którym procefs ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; oni przeto Edyktem niniejszem tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: dnia 27 lutego 1799 roku sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wymienili i podług przepisu tych środkow Prawa używali, ktore do swey obrony za nayskuteczniejsze osądzą; gdyż w przeciwnym razie wszelką nie dogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. Praw, sami by sobie przypisać winni byli.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlach; Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 26 Listopada 1798.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem Panu Kazimierzowi Szembekowi: że Pan Jerzy Dobrzański plenipotent sukcessorow po ś. p. Łukaszu Moszyńskim, i cessyą od tychże dla siebie maiący, o naznaczenie detaxacyi dobr Hulki koncem zapłacenia summ razem wziętych 77,175 zł. 10 1/2 gr. pol. z prowizyą, u sądow tych załobę na niego podał, i o pomoc sądową, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, z przyczyny niebytności Pana obżałowanego w C. K. kraiach dziedzicznych, iemuż adwokata tuteyszego Miłkowskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym process ten, podług ordynacyi sądowey, rozpocznie się i ukończony będzie, on przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: dnia 2 marca 1799 r. sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, ktore do obrony tey sprawy za nayskutecznieysze osadzi: gdyż w przeciwnym razie, wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. Praw sam by sobie przypisać był winien.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 1| Grudnia 1798.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem Panu Fryderykowi hrabi Moszyńskiemu w dobrach Dolsko, że Pan Jozef hrabia Potocki u tych C. K. sądow, o wypłacenie całkowitey summy 137,249 zł: pol. 4 gro. pol. z prowizyą, przeciw massie zadłużoney Jozefa hrabi Ossolińskiego; przeciw iey obrońcy adwokatowi Osławskiemu i przeciw Panu Fryderykowi hrabi Moszyńskiemu załobę podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, prosił.

Gdy zaś sądy te, z przyczyny niebytności iego w C. K. kraiach dziedzicznych, iemuż Panu sprawy wspolnikow, patrona tuteyszego Dominika Głogowskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym proces ten, podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie: on przeto edyktem niniéyszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 11go lutego 1799 roku o godzinie 9 z rana sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikniącą, podług opiewu C. K. praw, samby sobie przypisać musiał.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. sadow szlacheckich Galicyi zachodniey w Krakowie d. 7go Listopada 1798.
Ascher.

Podaie się do wiadomości, iż nieiaki Jakob Kossowski strażnik tabakowy przekonany z przyczyny potwarzy złośliwie włożoney, na JP. Tadeusza Bohdanowicza pisarza prowentowego w hrabstwie Tenczyńskim dobr dziedzicznych J. O. Xiężney Jmc Izabelli z Xiążąt Czartoryskich Lubomirski Mar. W. Kor. w cyrkule Krakowskim Galicyi Zachodniey zostaiącego, iakoby z kassą swemu dozorowi powierzoną w roku przeszłym chciał, za granicę uciec; przez dekret C. Kr. Sądu kryminalnego Krakowskiego w dniu 10 listopada r. b. pod liczbą Podawczą 1480. Za poprzedzaiącemi od d. 26 kwietnia tegoż roku rozpoczętemi inkwizycyami z iednomyślności zdań wypadły, na trzech letnie ostre więzienie z poniesieniem robot publicznych, od aktu dekretu skazanym został: Przez co tedy JP. Tadeusz Bohdanowicz w swoiey niewinności zupełnie iest ocaleny i z potwarzy oczyszczony, tym końcem publiczności o tym donosi.